

kacija tako reći i nema. To je nešto teža lektira, ali daje svećeniku pravo razumijevanje crkvenih himana, koje se i ne da postići samo maglovitim frazama. Koliko znam, predašnjim se izdanjem služio vlč. M. Pavelić S. J. kod prevodenja himana i sekvencija.

3. U svojoj, rijetkim ukusom opremljenoj knjizi, daje P. Braun lijepi pregled najprije o tkaninama za paramente i njihovoj opremi, liturgijskim bojama, simbolici, blagoslovu, čuvanju i popravljaju paramenta; onda prolazi redom povjesni razvitak, simboliku i današnju upotrebu humerala, fanona, albe, cinčila, dalmatike, kazule, pluvijala, manipula, štote, palijs, racionala, pontifikalnih rukavica, obuče, mitre; zatim paramenata za oltar, svetohranište, kalez i ciborij, kao i svih drugih paramenta, koji u crkvi trebaju. Na kraju prikazuje sasvim kratko paramente u istočnim obredima. Studij nas ove knjige uvjerava, koliko je dragocjenih stvari nepažnjom nestalo iz naših crkvi, ali koliko bi ih se sustavnim radom i danas još moglo spasiti.

4. Profesor je Lindemann preuredio ovo novo izdanje tako, da odgovara propisanim smjernicama 1925., za vjeronaučnu obuku u njemačkim srednjim školama, koje traže tačnije upoznavanje liturgije, liturgijskih molitava i pjesama i naročito sv. mise. Osim vrlo lijepe upute u crkvenu godinu s mnogo latinsko-njemačkih tekstova, obreda, sv. sakramenata na osnovu teksta, mnoštva i cijelog latinskog i njemačkog teksta sv. mise, sadržale ovaj pomoćni priručnik deset novozavjernih molitava, četiri psalma, osamnaest himana, kantika i sekvencija. Ovaj će pomoćni priručnik dobro

poslužiti i kod priređivanja novoga izdanja našeg liturgijskog udžbenika za srednje škole.

Dr. D. Kniewald.

P. Ambrosius Bačić, O. P., magister in s. theol. professor in pontificio collegio Angelico de Urbe: **Intreductio compendiosa in opera S. Thomae Aquinatis.** Romae 1925. Apud »Angelicum«, Via S. Vitale 15, 8°, str. 132.

Velik je ugled sv. Tome Akvinskog; kako u kršćanskoj filozofiji, tako i u teologiji. Baš radi toga treba da oni, kojima je nauka sv. Tome jedan laki zdravi izvor znanja i solidnog uvjerenja, tačno poznavaju taj izvor i znanstvenu kritičnu vrijednost njegovu. Ime i autoritet sv. Tome lebdi kod većine bogoslova studenata kao u jednom nimbusu, a da mnogi nikad nije ni vidio kojeg djela sv. Tome, ni ne spominjući, da bi znao što je sve Toma napisao, a što se nekritički pridaje njegovom imenu.

Naš je uvaženi zemljak otac Bačić, član reda sv. Dominika i profesor crkvene povijesti na dominikanskoj univerzi »Angelicum« u Rimu učinio veliku uslugu i studentima i profesorima izdanjem ovog preglednog uvoda u djela sv. Tome Akvinskoga. Nije se upuštao u suptilna pitanja, još neriješena među kritičarima teksta, nego je kod svakog i najmanjeg djela uz tačan naslov spomenuo vrijeme, kad je djelo sastavljeno, kratki sadržaj njegov, autencija i najznamenitija izdanja. To je tako pregledno i sustavno provedeno, da će se o djelima sv. Tome moći izvrsno orijentirati, brzo i lako, tko bude ili htio ili morao.

Djelo je ovako podijeljeno: I. Commentarii in opera Aristotelis (str. 12—28); II. Opera maiora theo-

logica et philosophica (str. 30—55); III. Commentarii in s. Scripturam (str. 55—70.); IV. Opuscula (str. 70—122.).

Kako ima mnogo apokrifnih spisa, koji se vežu uz ime sv. Tome, dobro je učinio autor, što ih je kod svakog odsjeka poimence naveo. Nije zanemario ni opera deperdita aut ignota (str. 122.).

Za daljnji detaljniji studij o djelima sv. Tome upućuje o. Bačić izričito na novija djela Madonneta, Michelitscha i naročito Grabmanna, pored starijih Quetif-Echarda (1719) i B. de Rubelis (1750).

Dr. A. Živković.

Joseph Vernhes, P. S. S.: Amour et souffrance ou le probleme de la douleur humaine ici bas. Paris VI. 1926., P. Tequi, libraire editeur 82, rue Bonaparte, 16°, str. 154.

Ova mala knjižica obraduje najaktuelniji životni problem: problem boli na ovom svijetu. Uvijek će on za najveći dio ljudi ostati jednom gotovo neshvatljivom tajnom: tako se teško mogu ljudi da užive u pravo shvaćanje svih bolnih pojava, što nas prate od kolijevke, pa do groba. Pa ipak je za čitav taj život u ovoj »suznoj dolini« vrlo značajna riječ pisca knjige »Nasljedni Krista«: Sine dolore non vivitur in amore (knj. 3. gl. 5.). U tom svjetlu promatra pisac ovaj problem.

On se tijesno oslanja na narav kršćanstva, koje je religija ljubavi. Pa kako po njegovoj tezi nema ljubavi bez bola, kuša on da u rješenju problema istakne dvostruku ulogu boli u životu ljudskom. Njom upravlja Bog pripravljavajući nas i direktno za konačni cilj: putem odricanja, poniženja, uhvanja i pouzdanja u Njega; s druge strane

poučava nas direktno: bol je u praktičnom životu hrana kreposti.

Svoje izvode ilustrira o. Vernhes primjerima iz života i sv. pisma, tako da čitatelj osjeća osvjetljenom i solidno obrazloženom onu riječ Kristovu: Blaženi, koji trpe jer je njihovo kraljevstvo nebesko (Mt. 5. 10.).

Knjižica je ova i nastala iz konferencija držanih dacima o kršćanskom životu, pa će uvijek dobro doći baš vjeroučiteljima na srednjim i njima sličnim školama.

Dr. A. Ž.

Th. Mainage: Immortalité. Entretiens sur le probleme de la survivance. Paris, 1926. P. Tequi, libraire editeur, 82 rue Bonaparte, 8°, str. 251.

Život »onkraj groba« nije samo aktuelna tema u kršćanskim crkva-ma i propovijedima »pobožnom puku...«. O njemu htio ne htio. mora da misli i skeptik, koji se ustručava, da ga zaniječe i indiferentista, koji za nj, veli, da ne mari. Mora da se nameće i ozbiljnom učenjaku i zadnjem analfabeti, idealistu jednako kao i materijalistu: smrt je strašna jedna, neizbježiva ras-krsnica.

Nad otvorenim grobom — taj se problem svaki put javlja, makar ga tko i odbacio, među metafizičke spekulacije. O njemu valja biti na čistu.

Autor je profesor na Institut catholique u Parizu. Ova je knjiga rezultat njegovih konferencija u Saint Severinu (1924.). Pitanja, koja je obradio, da slušačima svestrano dokumentira dogmu katoličkog vjerskog naziranja jesu ova: Svemir, religije, čovjek, metafizika, savjest, razum, vječnost.

Sva su ova pitanja sa stanovišta kršćanskog naziranja o svijetu u